

OLDUVAI GORGE

Kuzey Tanzanya'da yer alan Olduvai Gorge, Büyük Rift Vadisi'ne yakın bir yerde bulunur. Her ne kadar arkeolojik potansiyeli özellikle 1950'li ve 1960'lı yıllarda Louis ve Mary Leakey'in çalışmalarıyla tanınmışsa da, burası ilk kez 1913 yılında Reck isimli biri tarafından keşfedilmiştir. Olduvai Gorge yaklaşık 15 km uzunluğunda ve 100 m. derinliğinde, takriben 2 milyon yıllık bir zaman dilimi içinde çökelmiş göl havzasından kaynaklanan bir seri dolguyu gösterir.

Olduvai Afrika'da Pleistosen'in çok mükemmel bir katlaşımını verir. Burası aynı zamanda insanoğlu için bir Afrikalı köken oluşturulmasında, yoğun yaşlandırma çalışmalarından sorumlu bir alandır. Olduvai dolguları göl kenarı ve akarsu kenarı yerleşmelerinin bir dağılımını gösterir. Buralarda yaşayan hominidler sürekli olarak bir volkanın gölgesi altında yaşamışlardır. Bu volkan periyodik olarak püskürmüş ve Olduvai katlaşımının yaşlandırılmasına olanak sağlamıştır. Burada çok yoğun yaşlandırma çalışmaları yapılmıştır. Olduvai aynı zamanda tarihlendirme için Potasyum-Argon tekniğinin kullanıldığı ilk sit olma özelliğini de taşır. Her ne kadar Olduvai tek bir sit gibi lanse edilse de, gerçekte o çok sayıda lokaliteden oluşur. Bu lokalitelerin her biri başka yerlerde bir sit ismi gibi verilmiş olmalıdır. Sadece I. Ve II. Yatakta 70'in üzerinde böyle lokaliteler vardır.

Olduvai katlaşımı tabanda I. Yatak ile başlar. Burası eskiden 1.8 milyon yıl ile yaşlandırılmıştır. Bu yataktaki arkeolojik deliller dere çakıllarından ve yongalardan yapılmış OLDOVAN aletleri gösterir. Lokalite DK'da bir taş kulübe yapısının ortaya çıkması önemlidir. Bu kanıt FLK lokalitesinde insanlar için çevrenin başkalaştığını teyit eder ki burada aletlerin ve kemiklerin dağılım rüzgar kırıcı gibi bir yapının var olduğunu gösterir.

OLDOVAN taş alet yapım geleneği Olduvai Gorge'daki buluntulara dayandırılır. Farklı değişkenler alet tiplerinde bir artışı ve onların zamanla daha düzenli yongalandığını gösterir. Taş aletlerin önemi, bu aletlerin yapıldığı bazı malzemelerin yaklaşık 10 km. uzaklıktaki kaynaklardan nakledildiği gerçeğiyle tahmin edilebilir. OLDOVAN GELENEĞİ, II. Yatağın ortalarında 1.4 milyon yıl önce Acheuleen endüstrileriyle yer değiştirmiştir. Fakat III. Yatak'da yaklaşık 800.000 yıl önceye kadar onunla çağdaştır.

Aynı zamanda Olduvai Gorge'da bulunan fosiller de önemlidir. İlk hominid **Zinjanthropus boisei** olarak bulundu (daha sonraları **Australopithecus boisei** olarak yeniden isimlendirildi). FLK lokalitesinin I. Yatağında 1959 yılında Mary Leakey tarafından keşfedildi.

O keşiften bu yana Homo *habilis* ve Homo *erectus* keşfedildi. Oldovan genellikle Homo *habilis* ile, Acheuleen ise Homo *erectus* ile birlikte dir.

OLDUVAI GORGE KATLARI

Yaklaşık 7 kat en eskisinden yenisine doğru şöyle sıralanır;

- I. Yatak
- II. Yatak
- III. Yatak
- IV. Yatak

MASEK Yatakları

NDUTU Yatakları

NAİSİUSİU Yatakları